

Informācijas sabiedrības padomes protokols

Rīgā

2017.gada 13.jūlijs

Nr.1

Sēdi vada

Ministru prezidents Māris Kučinskis

Sēdē piedalās

Padomes locekļi:

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretāra vietnieks informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jautājumos Edmunds Beļskis

Ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens

Tieslietu ministrs Dzintars Rasnačs

Latvijas atvērto tehnoloģiju asociācijas pārstāve Ieva Vītoliņa

Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju asociācijas pārstāve Signe Bāliņa

UNESCO pārstāve Evija Maļkeviča

Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvis Guntars Krasovskis

Sanāksmes dalībnieki:

Tieslietu ministrija, Raivis Kronbergs

Finanšu ministrija, Armands Eberhards

Finanšu ministrija, Dace Hildebrante

Ekonomikas ministrija, Ginta Ozola

Ekonomikas ministrija, Kaspars Bērziņš

Ekonomikas ministrija, Raimonds Aleksejenko

Satiksmes ministrija, Edgars Tavors

Satiksmes ministrija, Valters Bajārs

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Laura Gintere

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Lauris Linbergs

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Uģis Bisenieks

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Jānis Glazkovs

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Inese Gaile

Labklājības ministrija, Indra Kārklīņa

Izglītības un zinātnes ministrija, Inguna Kampāne

Veselības ministrija, Ilze Āboliņa

Veselības ministrija, Zintis Pētersons

Zemkopības ministrija, Rihards Kancēvičs

Valsts ieņēmumu dienests, Vita Narnicka

Iekšlietu ministrija, Dimitrijs Trofimovs

Valsts kanceleja, Jānis Čitskovskis

Būvniecības valsts kontroles birojs, Ēriks Eglītis

Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs, Jānis Bokta

Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs, Kārlis Siliņš

UNESCO pārstāvis, Andris Vilks

Sēdi protokolē:

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvis Arnis Skraučs

M.Kučinskis atklāj sanāksmi.

1.

Par ERAF IKT 1. kārtas projektu virzību un 2. kārtas indikatīvo projektu sarakstu

Ziņo **E.Beļskis** par ERAF IKT projektu virzību (prezentācija/datne: ISP_par_ERAF_IKT_projektiem_13072017).

E.Beļskis informē padomi par aktuālo situāciju un izaicinājumiem Eiropas Reģionālā attīstības fonda (turpmāk – ERAF) IKT projektu virzībā, par 1. kārtā apstiprinātajiem projektiem un ERAF 2.kārtu. 1.kārtas Valsts kancelejas, Veselības ministrijas, Labklājības ministrijas un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras projektus plānots iekļaut mērķarhitektūrā, tiklīdz būs veikti nepieciešami pilnveidojumi projektu aprakstos. Ministrijas izvērtējušas tos projektus, kuri ir primāri īstenojami un samazinājušas 2.kārtas indikatīvo projektu skaitu. 2018.gadā būs ERAF projektu vidus termiņa pārskata ziņojums un būs skaidrība par pieejamo rezervi 9.2 milj. eiro sākot ar 2019.gadu.

Viedokļi:

M.Kučinskis komentē par mehānismu, kā rezerves finansējumu (9.2 milj. eiro). Aicina veidot sacensības principu starp projektiem (naudu piešķirt tam projektam, kas ātrāk un kvalitatīvi ir gatavs), tas veicinās iestādes laicīgi un kvalitatīvi izpildīt noteiktās prasības, samazinot kavēšanās iespēju. Jautā Veselības ministrijai par esošo situāciju ar E-veselības projektu un tālāko attīstību.

I.Āboliņa informē, ka par E-veselības projektu bijusi tikšanās ar Vides aizsardzības un reģionālo attīstības ministriju (turpmāk – VARAM). Viens projekts ir E-veselības tālākā attīstība un norēķinu sistēmas projekts, kas paredz attīstīt novecojošo sistēmu, nomainot uz jaunu. Līdz šim publiskajā telpā izskanējušas bažas, vai esošo projektu ietvaros netiek risinātas esošās problēmas. Viennozīmīgi, netiek risinātas. Iepriekšējā projektu kārtā visas tehniskās problēmas ir atrisinātas. Ar jaunajiem projektiem notiek sistēmas attīstīšana. Šī jautājuma sakarā ir panākta skaidra vienošanās ar VARAM.

A.Ašeradens jautā vai ir skaidrs kā tagad darbosies Valsts veselības apdrošināšanas sistēma?

I.Āboliņa ir apzinātas tās personu grupas, uz kurām izmaiņas attieksies, ar kādiem datu pieejas avotiem tas sasaistās, tie ir 9 avoti. Ir nepieciešams veikt izmaiņas valsts informācijas sistēmā.

A. Eberhards piebilst, ja Veselības ministrijai būtu vēl nepieciešams papildu finansējums (informācija bija par 700 000 eiro nepieciešamību), tad Finanšu ministrija aicinātu Veselības ministriju vispirms izvērtēt iespējas pārdalīt minēto finansējumu šobrīd plānoto Veselības ministrijas ERAF IKT 1. un 2.kārtas projektu ietvaros, kuriem šobrīd paredzēts gandrīz 19 milj. eiro, vai arī izvērtēt iespēju nepieciešamo funkcionalitāti izstrādāt 9.2.3.specifiskā atbalsta mērķa “Atbalstīt prioritāro (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, bērnu (sākot no perinatālā un neonatālā perioda) aprūpes un garīgās veselības) veselības jomu veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādi un ieviešanu, jo īpaši sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju veselības uzlabošanai” ietvaros”.

E.Beļskis VARAM atbalsta Finanšu ministriju. Vērš uzmanību, ja ir nepieciešamas kādas izmaiņas, tad tās ir nepieciešamas jau veikt līdz 2018.gada 1.janvārim.

G.Krasovskis atgādina, ka iepriekšējā Informācijas sabiedrības padomes sēdē tika runāts, ka tiks ņemta vērā ne tikai valsts iestāžu, bet arī pašvaldību ietekme un salāgošanas iespējas. Esošā prakse, ka katrā no nozares projektiem tiek paredzēts konkrēts līdzekļu apjoms, lai salāgotu ar

pašvaldībām, diemžēl praksē nedarbojas. Aicina arī 2.kārtas projektos pievērst uzmanību pie sistēmu salāgošanas.

E.Beļskis min, ka par 1.kārtas projektiem, tajos ir iezīmēti 6 milj. eiro pašvaldību vajadzībām Par 2.kārtas projektiem, ja netiek izdalīts kāds atsevišķs projekts, tad projekta īstenotājiem jāņem vērā integrēšanas un savienošanas nepieciešamībā ar pašvaldības IS. Strādājot pie 2.kārtas projektiem pašvaldības ir jāņem vērā.

Padomes lēmums:

Pieņemt zināšanai VARAM sniegto informāciju.

1. Atbalstīt Valsts kancelejas priekšlikumu par finansējuma apjoma palielinājumu projektam «Vienotais tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas portāls» 450 000 EUR apmērā
2. Atbalstīt ERAF IKT projektu atlases 2. kārtā prioritāri īstenojamo projektu indikatīvo sarakstu

2.

Budžeta iestāžu savstarpējo norēķinu mazināšanas iespējas datu pakalpojumiem

Ziņo **E.Beļskis** par datu pakalpojumu maksas atcelšanu (prezentācija/datne: ISP_par_maksas_datu_pakalpojumi_130717).

E.Beļskis informē padomi par datu apmaiņu starp valsts pārvaldes iestādēm. No valsts iestādēm tika pieprasīta informācija par tiem datiem, ar kuriem notiek apmaiņa. Tika izveidota darba grupa, kura izvērtēja iegūto informāciju par maksas datiem, kuru aprīte notiek starp valsts pārvaldes iestādēm un sagatavoja sarakstu ar datu apmaiņas pakalpojumiem. Sadarbībā ar Valsts kases pārstāvjiem izdevumi tika sadalīti pēc EKK kodiem un tika identificētas konkrētas datu kopas, kuru apmaiņa notiek starp konkrētām valsts pārvaldes iestādēm. Tika identificēti, ka galvenās maksas datu pakalpojumu sniedzēju iestādes ir Valsts zemes dienests (VZD) un Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra (LĢIA). Šī gada nogalē plānots pabeigt pilotprojektu sadarbībā ar VZD, LATA, LIKTA un LĢIA par datu kopu atvēršanu. Mērķis ir valsts iestādēm skaidri aprēķināt to, cik valsts budžetā izmaksā datu atvēršana un nozarei izvērtēt, kādu pievienoto vērtību datu atvēršana sniegs tautsaimniecībā.

Viedokļi:

A.Ašeradens jautā vai ir analizēta arī tā informācija, ko pašvaldības pieprasa no valsts iestādēm? Tā ir ļoti liela problēma, jo pašvaldībām tiek piestādīts rēķins par datu pieprasīšanu.

E.Beļskis norāda, ka finansējums, ko iegūst VZD, ir par maksas pakalpojumiem un, ja iedzīvotājs no būvvaldes vai no valsts informācijas sistēmu savietotāja vēlas iegūt datus ērti bez maksas, tad viens no veidiem kā risināt šo situāciju ir noteikt likumā kā pienākumu sniegt konkrēts datus bez maksas, bet tad VZD neieņemtais finansējums būtu jāsedz dotācijas veidā no valsts budžeta.

A.Ašeradens norāda, ka ir nepieciešams vienoties. Piemēram, ja ir valsts informāciju sistēma, kas uzturs un nodrošina nepieciešamos datus, tad to saņemšana ir bezmaksas.

E.Beļskis min, ka iespējams visas datu kopas nemaz nav nepieciešams atvērt. Nozare identificē tās kopas, kuras ir nepieciešamas, saskaņo un iestāde, kas apkopo tos datus arī saņem dotāciju no valsts par šo konkrēto datu atvēršanu. Par šo nepieciešams panākt vienošanos. VARAM ir uzstādījums, visām valsts sistēmām jābūt sasaistītām ar valsts informācijas sistēmu savietotāju.

G.Krasovskis atzīmē, ka sarunas ar VZD par datu pieejamību un atvēršanu norit jau gadiem. VZD informācija tiešām nepieciešama pašvaldībām. Situācija ir tāda, ka VZD dod datus un

pieļauj izmantot šos datus tikai pašvaldību vajadzībām, bet izmantot šos datus un sniegt tālāk pakalpojumus iedzīvotājiem ar savu pievienoto vērtību pašvaldība nevar.

A.Ašeradens aicina uz nākamo sanāksmi pieaicināt arī VZD.

R.Kronbergs min, ka VZD, lai atvērtu datus nepieciešami 3 milj. eiro.

E.Beļskis aicina nākamās padomes sēdes darba kārtībā iekļaut šo jautājums ar detalizētu informāciju ar aprēķiniem no visām iesaistītajām pusēm.

Padomes lēmums:

1. VARAM iesniegt informatīvo ziņojumu izskatīšanai Ministru kabinetā par iespēju nodrošināt datu izsniegšanu valsts pārvaldes iestādēm bez maksas.
2. EM sadarbībā ar TM (VZD) un LPS apkopot informāciju un sagatavot priekšlikumu uz nākamo IS padomes sēdi par bezmaksas informācijas apmaiņu Būvniecības informācijas sistēmas darbības un būvniecības procesa nodrošināšanai, t.sk. ar to saistīto pašvaldību funkciju izpildei. Paredzot nākotnē vērtēt arī iespējas citu IS efektivitātes uzlabošanai.
3. TM sadarbībā ar VZD veikt aprēķinus par nepieciešamajiem izdevumiem, precizēt datu kopas, ko varētu nodrošināt atvēršanai un ziņot par tām nākamajām IS padomes sēdē.

3.

VARAM ziņo par eAdreses ieviešanas gaitu

Ziņo **I.Gaile** par eAdreses ieviešanas gaitu. (prezentācija/datne: ISP_eAdrese_13072017).

I.Gaile informē padomi par paveikto eAdreses ieviešanā, turpmāko ieviešanas gaitu un problēmjautājumiem.

Viedokļi:

M.Kučinskis jautā, vai situācijā, ja nerod risinājumu par speciālo tiesību aktu tehnisku grozīšanu, lai salāgotu ar E-adreses likumu, būs līdzīga situācija kā eiro ieviešanas procesā, kad bija jāgroza visi dokumenti un jāiesniedz Saeimā?

R.Kronbergs apstiprina, ka jā. Bet uzskata, ka šajā jautājumā tiks atrasts efektīvāks risinājums, kas neprasīs visu speciālo normu grozīšanu.

Padomes lēmums:

1. Ministrijām pievērst uzmanību E-adreses gatavības nodrošināšanai resoros. (VARAM plāno ziņot VSS sanāksmē par progresu, izplatīt iestādēm, publiskot).
2. Konceptuāli atbalstīt, ka e-adrese (ja aktivizēta) tiek noteikta kā prioritārā saziņas forma. (Attiecas arī uz papīra dokumentu apriti, ja fiziskai personai ir aktivizēts e-adreses konts un tā nav izteikusi īpašu lūguma pēc cita saziņas kanāla).
3. Konceptuāli atbalstīt, ka TM sadarbībā ar VARAM jārod risinājums, kas neprasa speciālo tiesību aktu tehnisku grozīšanu, lai salāgotu ar E-adreses likumu. (Oficiālās e-adreses likumā nepieciešams noņemt izņēmumu attiecībā uz speciālām normām, lai izvairītos no normatīvo aktu grozījumiem).

4.

Dažādi

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs ziņo par vizīti uz ASV, kur tikās “Microsoft” pārstāvjiem.

K.Gerhards informē, ka tika organizēta nozīmīga valsts, uzņēmēju un izglītības iestāžu vizīte “Microsoft”, kur tika prezentēta situācija Latvijā par datiem balstītas sabiedrības attīstībā. Vizītes laikā tika prezentēti sasniegumi un ieceres šīs nozares attīstībā.

E.Beļskis Latvija saņēma atzinīgu novērtējumu par izveidoto inovāciju veicināšanas ekosistēmu, kurā ir iesaistīta IKT nozare, akadēmiskie spēki un valsts pārvalde. Tika saņemts apstiprinājums no “Microsoft” vadības, ka Rīgā tiks bāzēts inovāciju centrs.

S.Bāliņa tieši šis vienotais skatījums bija tas, kas, Latviju ļoti pozitīvā ziņā atšķīra no visām citām valstīm, ar kurām “Microsoft” ir tiesībs. Svarīgi ir tas, ka tagad Latvijai ir tiešā kontaktpersona “Microsoft” vadības līmenī, kas paātrina savstarpējo informācijas apmaiņu un komunikāciju.

Ekonomikas ministrijas jautājumi.

A.Ašeradens atzīmē, ka IS padomei tika iesniegti trīs ļoti būtiski jautājumi.

1. savstarpējo norēķinu (samaksas) jautājums par datu apmaiņu valsts institūciju un pašvaldību starpā; būtu jāpanāk pilnīga samaksas atcelšana, kā arī būtu jāizslēdz gadījumi, kad šo datu apmaiņā tiek iesaistīti un par to maksā pakalpojuma saņēmēji;
2. nepieciešamība samazināt slogu, ko rada atsevišķu līgumu slēgšana starp iestādēm par datu apmaiņu un dažādu tiešo saskarņu veidošana starp informācijas sistēmām, ieviešot automātisku, vienotu datu apmaiņas vidi un sakārtojot normatīvo regulējumu;
3. jautājums par valsts informāciju sistēmu attīstītības un uzturēšanas finansējumu, ņemot vērā pašreizējo pārmērīgo atkarību no ERAF finansējuma, t.sk. sistēmu uzturēšanas fāzē.

Viedokļi:

Dz.Rasnačs nepiekrīt, nepieciešamībai atteikties no pakalpojumu maksas, jo valsts un pašvaldību iestādes ir maksājušas un maksās cita citai par pakalpojumiem. Par visiem pakalpojumiem, ko sniedz iestādes ir jāmaksā, par maksas atcelšanu var runāt tad, ja ir kompensējošais mehānisms.

M.Kučinskis uzsver, ka par pakalpojumiem ir nepieciešams saņemt naudu un par to tagad ir nepieciešams izveidot sistēmu un saprast, cik maksā datu atvēršana. Šo jautājumu varētu skatīt nākamajā sēdē, kopā ar finanšu jautājumu arī Valsts kontroles ziņojumu.

Padomes lēmums:

1. Uz nākamo padomes sēdi uzaicināt Valsts kontroli un uzklaut ziņojumu par to revīziju rezultātiem, kas saistīti ar publisko datu apstrādi, datu apmaiņu un norēķiniem, datu atvērību un publiskā sektora informācijas sistēmām.

Potenciāli tiek iezīmēts laiks 10.augusts, kad varētu notikt sanāksme par virzību uz Data Driven Nation.

Potenciāli nākamā padomes sēdes norises laiks varētu būt oktobrī.

Ministru prezidents,
Informācijas sabiedrības padomes vadītājs

M.Kučinskis

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Informācijas sabiedrības padomes sekretārs
Arnis Skraučs
arnis.skraucs@varam.gov.lv
67026942